
The Antiphysical Review

Founded and Edited by M. Apostol

2 (1996)

ISSN 1453-4436

In contra Hotaririi de Guvern 1.309 de transformare a Institutului de Fizica si Inginerie Nucleara IFIN in Institutul National de Cercetare-Dezvoltare pentru Fizica si Inginerie Nucleara "Horia Hulubei"

M. Apostol

Institutul de Fizica Atomica, Magurele-Bucuresti MG-6,
MG-35, Romania
e-mail:apoma@theor1.ifa.ro

1. Hotarirea

De ce ar trebui schimbat numele Institutului? Numai cine vrea sa-si ascunda identitatea, sa i se piarda urma si trecutul si sa lucreze sub acoperire isi schimba numele. Are ceva de ascuns IFIN? Ii este rusine de trecutul lui? Cei care incearca sa faca aceasta schimbare de nume o fac in nume propriu.

Noul nume este hilar agramat si trist impropriu. "Cercetare...pentru Fizica..." sugereaza ca n-ar fi de Fizica, ci in vederea Fizicii; asta ar echivala cu a recunoaste ca in Institut nu s-ar mai face cercetare de Fizica, ci "pentru Fizica"; iar "...-Dezvoltare pentru Fizica..." si chiar "...pentru Inginerie Nucleara..." este o sintagma incorecta gramatical. Motivatia psihologica a celor care au ticit aceste formulari este urmatoarea: ei insisi au trait si traiesc de pe urma Fizicii si Ingineriei Nucleare fara sa contribuie cu nimic la aceste domenii de activitate si doresc sa afirme ca totusi fac ceva "pentru" ele; fac vorbe, intr-adevar, dar si alea proaste. Asocierea numelui lui Horia Hulubei la noul titlu al Institutului este trista; "...macar stramosii...".

Prescurtarea "IFIN-HH" oferita pentru numele nou este si ea lipsita de logica. E ca si cum am nota pe 1.73 cu 0.79. Exista o lege care interzice inregistrarea noilor intreprinderi, institutii sub nume improprii, fanteziste, cu subintelesuri, aluzive, ce ar putea naste confuzii si interpretari; nu mai spun de bunul simt. Nici legea si nici bunul simt n-au functionat in cazul acesta.

In Art.3 se face vorbire de niste cerinte fundamentale care, chipurile, ar fi "impuse fizicii si ingineriei nucleare". Care ar fi acelea, si cine ar impune ceva fizicii si ingineriei nucleare? Formularea dovedeste necunoasterea mecanismului de functionare a cercetarii in domeniu: cercetarea de fizica se face prin ea insasi, nu prin organe de conducere. Cei care au "inginerit" formula asteapta acum ordine si sarcini de sus pentru a face cercetare si dezvoltare; asteapta sa se supuna celor care impun. E umilitor pentru membrii Institutului.

In Art.8 sta scris "...pentru realizarea unor...aparatura...". Ce limba vorbesc oare inaltii legiuitori, Solonii patriei? Cite clase au absolvit si cum?

Tot in Art.8 se vorbeste de instalatii nucleare "de interes national...: reactorul nuclear, statia de tratare a deseurilor radioactive, depozitul national de deseuri radioactive, instalatia de iradiere cu scopuri multiple, acceleratoarele tandem-postaccelerare si ciclotron". Niciuna nu este de interes national (altele sint interesele nationale): ele sint de acceptabilitate nationala si de interes stiintific. Oamenii de stiinta de la Magurele sint interesati in aceste instalatii, Natiunea nu este citusi de putin interesata. Natiunea accepta finantarea intretinerii si exploatarii lor, atit. Sa le luam pe rind. Reactorul ne-a fost dat de rusi prin anii 50, este de putere zero si a fost folosit in unele studii

stiintifice. Orice bucata de fier introdusa in el devine deseu radioactiv. "Specialistii" sustin ca trebuie tratata-spalata, uscata, vinturata, descintata, dusa probabil la Zoo si cinema-; in realitate citiva muncitori o ingroapa cit mai adinc sub un scut gros de beton. Am vazut un astfel de muncitor cu ulceratii pe gamba, iar scutul de beton este un vechi fort din primul razboi mondial. Acestea sint statia de tratare a deseurilor radioactive si depozitul national de deseuri radioactive. Instalatia de iradiere "cu scopuri multiple" este o sursa de radiatii cu un singur scop: acela de iradiere. Este folosita in unele aplicatii tehnologice. Pereti de beton asigura protectia. Unde este pericolul national, unde interesul? Tandemul-postaccelerare este un accelerator de ioni, un fel de tub prin care circula un fel de curent electric; la fel si ciclotronul, prin asta circula un fascicul de tot felul de particule incarcate electric, tot un curent electric. Daca pui mina inaintea te curentezi. Dar Natiunea nu pune mina, ea isi vede amarita de necazurile ei, scumpiri, boli, foamete, politica. Unde interesul national?

Toate aceste instalatii sint depasite pe plan international, dar n-avem altele, si daca nu le pastram vom uita ce e aia Fizica, Inginerie Nucleara, si ne vom scufunda lent si sigur in mizerie, ignoranta, obscurantism. Daca le-am lasa in paragina ne-ar paste pericolul stupiditatii, al bicisniciei, am deveni iarasi o tara "eminamente stupida". Institutul de Fizica Atomica de la Magurele mai poate face un singur lucru in aceasta situatie: sa se conserve si sa spere; putinii care fac cercetare o fac in nume personal, si nu au alta dorinta decit aceea de a fi tolerati. Partii ale Institutului de Fizica Atomica se separa si ele acum, institute de corp solid, de laseri; la greu oamenii se unesc, nu se separa; alte vietuitoare se separa la greu. Interesul cercetatorilor, inginerilor si muncitorilor de aici nu este acela de a se separa; cei ce divid sint politicieni obscuri, tinuti din mila la poarta cercetarii, ajunsi acum sa faca politica fizicii in Romania; si divid pentru a ocupa posturile de conducere. Acesti "cercetatori" ai fizicii romanesti n-au nici un rezultat de cercetare stiintifica, n-au curriculum vitae si nici lista de lucrari (poate numai de lucraturi), nu au facut nicicind cu miinile lor un proiect, un aparat functional, n-au sapat o groapa, n-au tras un cablu, n-au monat un bec. Pericolul national ce ameninta acum Institutul de Fizica Atomica de la Magurele este incompetenta si virulenta imposturii. Aceasta generatie de zanateci este si ea produsul fostei epoci comuniste, selectiei de cadre practicate de trecutul regim comunist. In vreme ce putinii intelectuali din fizica romaneasca de astazi au supravietuit acelei epoci, aceste "cadre" s-au nutrit din acea epoca, "infaptuiau politica" si "transpuneau in practica" intr-o veselie. Iar astazi, cu aceeasi frenezie "organizatorica" incearca sa distruga o traditie infaptuita cu munca cinstita si cu mult entuziasm. Institutul de Fizica Atomica de la Magurele este infectat de fostele cadre comuniste si de ocultii lor acoliti.

In 1977 si-au mai schimbat numele institute din fostul Institut de Fizica Atomica: acelasi impuls "organizatoric" a functionat si atunci cum functioneaza si astazi. N-au prins, oamenii nu le folosesc; numele ti-l dau parintii, nu cadrele de partid. Putinii cercetatori cunoscuti peste hotare folosesc tot vechea denumire Institutul de Fizica Atomica. Asa se va intimpla si acum. Schimbarile nu se impun, se nasc. Si tot ce e viu se naste din parinti, nu din cadre de partid.

2. Anexa 1

IFIN are 4 instante de conducere: 3 directori si un consiliu stiintific. Noul institut are 15 instante de conducere, incluzind 6 directori si un corp de consultantii (probabil remunerati). IFIN are 6 sectii si 2 laboratoare; noul institut are 20 de departamente, birouri si servicii. Activitatea stiintifica si tehnica a Institutului este tot mai putin finantata, dar noul institut isi propune sa finanteze noi si noi posturi de directori, consilieri, administratori, controlori, radioprotectori si securisti nucleari, oficiosi si alti "baieti" de "comitet de directie". Pentru cine deci este facuta

Hotarirea de Guvern 1.309? In plus, din 8 sefi de departamente vom avea acum 20. Or fi fost oare cuprinsi toti? Masa bogata!

Rezultatele cercetarii stiintifice se materializeaza in publicatii stiintifice. Sectia de Fizica Teoretica si o parte din sectia Tandem-Postaccelerare asigura cca 70% din publicatiile stiintifice si tehnice ale IFIN cu cca 100 oameni din totalul de cca 1600 salariati ai Institutului. Aceste doua sectii nu se regasesc in schemna organizatorica: casutele unde ar putea intra aceste sectii au o steluța ce spune ca acolo cercetarea se face numai pe baza "instalatiilor nucleare de interes national"; cei 100 de cercetatori mentionati mai sus nu folosesc insa in cercetarea lor aceste instalatii. Principala activitate a Institutului, si anume aceea cu cele mai bune rezultate, este eliminata din schema organizatorica. Nu mai spun ca 5 departamente, sau casute, nu sint legate de restul institutului in anexa 1; o scapare de desen tehnic ce nu i s-ar fi intimplat unui inginer profesionist.

Nu este clar totusi daca dreptunghiurile desenate in Anexa 1, casutele, reprezinta departamente sau directii in noul institut. In orice caz ele sint insa atit paralele cit si concurente, un caz rar in geometrie. De exemplu, avem un departament de informatizare si comunicatii si un altul pentru informare; avem un departament de inginerie nucleara, un altul de traductoare (probabil nationale si astea!), instrumente si echipamente, si un altul de proiectare, dezvoltare si transfer tehnologic; plus un departament de fizica aplicata; avem un departament de stiintele vietii(!; cred ca autorii nu prea au habar de ce-ar putea insemna stiintele vietii; o mare realizare a acestui departament este o trusa higienica de control al vacilor gestante!-utila poate, dar nu tine de stiintele vietii) si avem un departament de radiofarmaceutice; un departament de mediu si alte doua de risc nuclear si de tratare a deseurilor radioactive. Apoi tot ce misca in institut este birou sau serviciu: birou de investitii, birou de strategie si acorduri, serviciu de utilitati si autobuze, birou de planificare, etc; ma mira ca lipsesc un birou de presa, un birou de tinere de legatura cu forurile tutelare, un serviciu de tinere de minte, si o capela pentru servicii divine si religioase nucleare; o infirmerie nucleara si un serviciu (sau birou) de arest nuclear.

3. Anexa 2

In Art.3 sta scris ca institutul desfasoara "activitati de cercetare ... prin participarea la elaborarea strategiei ... si la realizarea cu prioritate a obiectivelor...Programului national...". Hotarirea de Guvern hotaraste deci cum se face cercetarea stiintifica in Fizica. Nimeni nu a reusit pina acum sa defineasca acest lucru, totusi Guvernul s-a incumetat sa indrazneasca, cum ar zice poetul. Este o dovada de lipsa de professionalism, urmare fireasca a elaborarii acestei hotariri pe furis si pe ascuns, in lipsa si in spatele cercetatorilor profesionisti; Hotarirea a fost luata probabil noaptea, pe soptite si pe fuga, ca o fapta privata, sau de igiena intima. Cercetarea se face de catre cercetatori, acestia putind da numai sfaturi si exemplul lor personal; ea se naste din cunostintele acumulate si din intrebarile ce apar in domeniu, lucruri pe care numai cunoscatorii le stiu. Din aceste cercetari se nasc viitoarele teme, probleme, orientari ce sint incluse in "strategia" si in "obiectivele" programelor de cercetare, chiar si a celui national. Nu Programul formuleaza obiective de cercetare ci cercetatorii formuleaza Programul. Asta e stiinta de carte si autorii Hotaririi de Guvern ar fi trebuit intii sa invete si apoi sa hotarasca.

In Art.4Aa) revine ineptia:"...institutul efectueaza... cercetari ...de interes public si national, privind indeplinirea cerintelor esentiale de baza ce revin fizicii..." . Din nou, cercetarile nu sint de interes public si nici national, ele sint de interes stiintific si tehnic; multe din ele sint de altfel scrise pe englezește si publicul nu le poate citi. Aceste cercetari nu indeplinesc "cerintele esentiale de baza ce revin...", ele sint rezultatul unor cautari, si satisfac cel mult niste "cerinte" profesionale, "cerinte" ce nu "revin" Fizicii ci vin din Fizica. Atentie, nimeni nu cere nimic Fizicii,

este imposibil: cei care ar dori sa ceara ceva nu stiu sa o faca, iar cei care stiu limbajul Fizicii nu cer, n-au nevoie sa ceara, pentru ca ea, Fizica, da singura, fara sa i se ceara. Fizica a dat locomotiva, electricitatea, energia nucleara, zborul in spatiul cosmic si toata electronica de astazi. Istoria nu consemneaza nici o cerere din partea cuiva pentru nici unul din aceste lucruri.

Tot in Art4.A sint insiruite arbitrar activitati de "cercetare" inegale, separate fantezist in "orientate" si "aplicative", precum si alte servicii (!; cui?). Lipsesc insa cercetarile de stare condensata, de corp solid si de materiale, cu o lunga traditie in Institut, si bine reprezentate la nivelul rezultatelor. Sint in schimb incluse "cercetari orientate privind conceptia...reactorilor nucleari,...dozimetria, ...", etc. Cercetarea este noul si corectul. Isi propune institutul sa conceapa noi reactori nucleari, si noi dozimetre, care sa functioneze? Pe ce se bazeaza, daca isi propune asta? Nu cumva este vorba de o activitate de rutina, care desigur trebuie efectuata, referitoare la principiile de functionare a reactorilor nucleari si a dozimetrelor, si eventual la producerea citorva dozimetre? In Art4.Aa2)(x) se mai mentioneaza "cercetari orientate privind...sisteme de sprijin pentru autoritati". Asta nu e cercetare, asta e activitate. O cercetare se efectueaza intr-un domeniu cu legi naturale stabilite istoric; "sistemele de sprijin pentru autoritati" sint nedefinibile si variaza de la autoritate la autoritate. Poate ca aceasta activitate trebuie efectuata, dar ea nu este cercetare. In continuare, la a3) sint mentionate "cercetari applicative finalizate prin metode...privind (ii)metodele..., (iii)noi metode..., (iv)introducerea ...metodelor...". Lipsa de gramatica nu este numai o simpla lipsa din educatia unui om, fara urmari; ea determina incapacitatea intelectuala a acelu om de a-si formula gindurile, de a comunica, de a vorbi, de a scrie. Desigur, in cazul acestor oameni nu se mai poate pune problema de a desfasura vreo activitate de cercetare; le ramine numai sa conduca cercetarea de pe posturi de directori si manageri. La a4) sta scris ca "institutul efectueaza...activitati nucleare de interes strategic, constind in (i)...alarmarea, in caz de urgente...". Alarmarea nu este activitate nucleara, este cel mult o activitate de alarmare. Prin anii 50 semintele de dovleac erau uneori numite "atomice", in reclamele anumitor cercuri publicitare de pe la portile stadioanelor. La a5) in continuare "...institutul efectueaza alte activitati, constind in ...(viii)activitati de consultanta..., (ix)organizarea ...de activitati (...si editare prin INTERNET, ...)...". Iarasi gramatica, si in plus editarea, ce nu se face prin INTERNET. Stiu oare autorii Hotaririi si Anexei 2 ce este INTERNET? sau ce este editare? Nu rezulta ca ar sti. Caz in care nici n-ar trebui sa hotarasca pentru altii; pot desigur sa hotarasca pentru ei.

In Art4.D se mentioneaza ca unul din scopurile institutului editarea publicatiei intitulate-dau numele intreg- "Curierul de Fizica"; ea este o publicatie, si nu o revista cum sustine Hotarirea. Aproape nimic din cele marunte nu scapa Hotaririi, care-si divulga astfel si masura ei si pe cea a autorilor ei: marunta si marunti.

Anexa 1 pare sa indice ca institutul este condus de Consiliul de Administratie, de Directorul General si de Consiliul Stiintific. Anexa 2 specifica insa ca institutul este condus de Consiliul de Administratie, Comitetul de Directie si Directorul General. Consiliul Stiintific are rolul unei anexe: el "analizeaza", "elaboreaza", "avizeaza" si "propune" "masuri", conform Art.29; desi tot in Art.29 sta scris ca Consiliul Stiintific este "...forul cel mai inalt de decizie in ceea ce priveste...conducerea stiintifica". Aici este un alt non-sens, Consiliul Stiintific decide asadar "in ceea ce priveste ...conducerea stiintifica", dar nu conduce! Autorii acestei Hotariri de Guvern si ai acestei Anexa ar trebui lasati- n-ar trebui impiedicati- sa explice ce inteleg ei prin a decide "in ceea ce priveste ...conducerea stiintifica". IFIN este condus-cel putin teoretic- de catre Consiliul Stiintific, directorilor revenindu-le rolul de organe de executie. Aceasta practica este comuna tuturor institutelor de cercetare, de pretutindeni, si are ratiunea ei. N-ar dori autorii prezentei Hotariri sa cunoasca aceasta ratiune? Ca nu prea par c-ar sti-o.

Cred ca as suporta, adica n-as suferi prea mult, daca prezenta Hotarire Nucleara nu ar fi nicicind luata in seama, iar autorii ei atomici ar fi trecuti sub tacere, daca nu s-ar face niciodata referinta la numele si nici la faptele lor, daca ar fi dati complet uitarii "celelalte oarbe".

